

som her i Salen have udtalt, at Ministeren kun har henvendt sig til den ene Side; han brugte den huslige Fremgangsmaade, sagde han, men der var Livst i Suset, i Familien; dog vendte han sig kun til den ene Side for at spørge: hvorledes hænger det Hele sammen. Det var umuligt paa den Maade at faae Svar af Arbejderne, og det forekommer mig, at selv om han brugte Skemaer, Papirveien, i Stedet for at udsende levende, Mennesker, saa kunde han dog have givet de Arbejdere i Byerne og paa Landet, der havde ønsket det, Afgang til at afhente Skemaer hos By- og Sogneraadbestyrerne, og ladet dem udfylde disse til Veiledning. Dette er ikke stet. Jeg mener, at den Bei, paa hvilken man har søgt at skaffe Materiale tilveie, paa ingen Maade kan anses for paalidelig, og heller ikke har jeg den Tillid til det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds, som han vil give sig ud for, at man kan have til ham; thi jeg anerkender ikke det ærede Medlem fremfor noget andet Medlem her i Thinget som Repræsentant for Arbejdernes Interesser eller som den, der i det Hele taget kunde give os tilkjende, hvad Arbejderne i det Hele maatte mene om disse Forhold. Jeg siger, at det ærede Medlem ikke kan fremsætte dette, nemlig med Hensyn til Fremgangsmaaden, som Noget, Arbejderne i Særdeleshed ogsaa ville føle sig glade ved. Den ærede Minister har nemlig sagt, at hans Omse er foreløbig at behandle det indkomne Materiale, tildeels ved Hjælp af det statistiske Bureau, og dernæst vil han nedsætte en Kommission, til hvilken han ogsaa vil tilkalde Arbejdere. Nu er der jo, som Enhver bekendt, en Del, der kalde sig Arbejdere, der have meget travlt med at være Søbere for Andre, baade i politisk og andre Retninger, og som overordentlig godt kunne blive tilkaldte, uden at Arbejderne overhovedet ville finde, at de i mindste Maade repræsenteres ved disse tilkaldte Arbejdere. Det er en stor Bankefælde, der her foreligger ved denne Tilkaldelse af Arbejdere, at der ikke er givet Arbejderne Anledning til selvsændig at komme frem med deres Oplysninger. Udvalgets Hæftal er gaaet ud fra, at det statistiske Bureau ikke blot eier Kræfter, som kunne forrette en Lærevision, men at det er i Besiddelse af Kræfter, der have en saadan Indsigt i vor Statshusholdning, og da ogsaa i de Forhold, som her komme i Betragtning, at de kunne udføre mere end en Lærevision, og at man, naar man, som det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Fæderiffen) nævnte, vil sætte det statistiske Bureau i Spidsen for den fornødne Bearbejdelse og Forhandling med tilkaldt Hjælp, da med 2,000 Rbd. vil kunne udrette alt Fornødent. 2,000 Rbd. ere ingenlunde noget ringe Beløb, naar Tælen er om Assistance. Jeg veed ikke, hvorledes den ærede Minister er kommen til den Opfattelse, at et Beløb af 5,000 Rbd. er absolut nødvendigt, og jeg veed heller ikke, hvorledes det ærede Med-

lem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Ansfjær) vil begrunde den Udtalelse, at det ikke gaar an at sige, at 2,000 Rbd. er tilstrækkeligt, naar Ministeren ikke finder dette Beløb tilstrækkeligt. Vi vilde jo overhovedet ikke kunne modsætte os noget som helst Forlangende af Ministrene, naar den Argumentation skulde være tilstrækkelig, at naar en Minister ikke fandt en Sum tilstrækkelig, saa maatte vi høre os derfor. Vi kjende jo det Besættelige af det Materiale, der er indkommet; vi vide jo, hvormange By- og Sogneraad der er, og vi kjende ogsaa Fabrikanternes Antal her i Landet. Der kan ikke være mange Tusinde Forskjel paa vor Beregning og det Lal, der virkelig er. Vi kjende ogsaa Skemaerne, Spørgsmaal paa Spørgsmaal, baade de mindre og de mere heldige. Jeg tror ikke, at det vil være umuligt for os at danne os en Mening om, hvad raske og dygtige Mænd ville kunne lede ud deraf; men at bygge videre paa Noget, der er bygget paa Sand, forekommer mig at være det Samme som at kaste Stengene i Hødestenen. Lad os faae det fremskillede, lad os faae det hele upaalidelige Resultat frem, thi andet kan det ikke blive, om der ogsaa kommer nok saa mange Kommissioner. Det, de faae ud af disse Arbejder-skemaer, kan kun blive et upaalideligt Matværk, men saa meget desto bedre. Jeg siger, lad os kun faae det frem igjennem denne Behandling, som Udvalgets Hæftal søger, thi saa kunne vi ved Siden deraf søge dets Supplement ved Beretninger, hentede fra den anden Side af Verden. Det ærede Medlem fra Bornholm er altid saa overordentlig behagelig i sine Udtalelser; det er ham egent at finde Grunde, som ikke ere tilstede, der hviler et vist Mistæntsomhedspræg over hans Udtalelser, og derfor tror jeg, at det er rigtigt engang at fremdrage dem. Det er foreløbig motiveret tydeligt og klart baade i Betænkningen og af mig paa Udvalgets Hæftals Begne, og desuagtet har det ærede Medlem gennem sine Mistæntsomhedsbriller fundet, at det egentlig ikke er Grunden, men Grunden er, behagde han at insinuere, at vi ikke for Arbejderne ville træffe de Foranstaltninger, der muligen kunde blive en Følge af, at det blev oplyst, hvad her omhandles; vi ville modsætte os det, der kunde komme bag efter, og derfor være vi imod denne Bevilling. Hvor har nu det ærede Medlem faaet nogen som helst Ret til at tiltale Udvalgets Hæftal, og jeg haaber ogsaa Thingets Hæftal, saaledes? Han har samme Ret dertil, som han har til at fremkomme med saadanne Udtalelser næsten hver Gang, han oplader sin Mund. Jeg er enig med det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkred (Winther) i, at dersom Indenrigsministeren ikke har Folk i sit Ministerium, som kunne høre paa de Mangler, han tror det statistiske Bureau er i Besiddelse af, ved en kritisk Behandling af det vistnok meget ukritiske Stof, der er indkommet